

TEVBENİN ŞARTLARI
VE
TEVBEYLE İLGİLİ BAZI HÜKÜMLER

﴿ شروط التوبة وبعض أحكامها ﴾

[Türkçe – Turkish – تركي]

Râşid b. Hüseyin el-Abdulkerim

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ümmü Nebil

2009 - 1430

islamhouse.com

﴿ شروط التوبة وبعض أحكامها ﴾
« باللغة التركية »

راشد بن حسين العبد الكريم

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: أم نبيل

2009 - 1430

islamhouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ ءَامَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا

خَيْرًا قُلْ أَنْظِرُوا إِنَّا مُنْظِرُونَ ﴿١٥٨﴾ [سورة الأنعام الآية: ١٥٨]

"(Ey Peygamber!) Onlar, (canlarını almaları için) hala kendilerine meleklerin (ölüm meleği ile onun yardımcılarının) gelmesini veya (kıyâmet günü kullarının arasında hüküm vermesi için) Rabbinin gelmesini ya da Rabbinin âyetlerinden (kıyâmet alâmetlerinden) birisinin gelmesini (güneşin batıdan doğmasını) mi bekliyorlar? Rabbinin âyetleri geldiği gün (güneş batıdan doğduğunda), kişi daha önce îmân etmemiş veya îmânından bir hayır kazanmamışsa (salih amel işlememişse), îmânı, ona hiçbir fayda vermez. (Ey Peygamber! Onlara) de ki: (Hakkı bâtıldan, iyiyi kötüden ayırt etmeniz için onun gelmesini) bekleyin, doğrusu biz de bekleyenlerdeniz."¹

Başka bir âyette şöyle buyurmuştur:

﴿ إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهْلَةٍ ثُمَّ يُتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧﴾ وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي بُتُّ أَكْتَنَ وَلَا الَّذِينَ يُمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارًا أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٨﴾

[سورة النساء الآيتان: ١٧ - ١٨]

"Allah için tevbe ancak, bilmeyerek kötülük yapan, sonra hemen tevbe edenlerin tevbesidir. İşte Allah, onların tevbesini kabul eder. Allah, (kullarını) çok iyi bilen, (onların işlerini çekip-çevirmede) hikmet sahibidir. Kötülükleri işlemekte ısrar edip dururken, ölüm gelip çattınca: Şimdi işte gerçekten tevbe ettim, diyenlerin ve kâfir olarak ölenlerin tevbesi kabul edilmez. İşte onlar için, acıklı bir azap hazırlamışızdır."²

¹ En'am Sûresi: 158

² Nisâ Sûresi: 17-18

عَنْ أَبِي مُوسَى رضي الله عنه عَنْ النَّبِيِّ ~ قَالَ: ((إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَبْسُطُ يَدَهُ بِاللَّيْلِ لِيَتُوبَ مُسِيءُ النَّهَارِ، وَيَبْسُطُ يَدَهُ بِالنَّهَارِ لِيَتُوبَ مُسِيءُ اللَّيْلِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْ مَغْرِبِهَا.)) [رواه مسلم]

Ebu Musa'dan -Allah ondan râzi olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu alehî ve sellem- şöyle buyurdu:

"Şüphesiz ki Allah -azze ve celle-, güneş battığı yerden doğuncaya kadar, gündüz günah işleyen tevbe etsin diye geceleyin elini uzatır.¹ Gece günah işleyen de tevbe etsin diye gündüz elini uzatır."²

((عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رضي الله عنه عَنْ النَّبِيِّ ~ قَالَ: ((إِنَّ اللَّهَ يَقْبَلُ تَوْبَةَ الْعَبْدِ مَا لَمْ يُغْرَغِرْ [أَي تَبْلُغْ رُوحَهُ حُلُقُومَهُ])) [رواه الترمذي]

Abdullah b. Ömer'den -Allah ondan ve babasından râzi olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu alehî ve sellem- şöyle buyurdu:

"Şüphesiz ki Allah, canı boğazına ulaşmadıkça kulun tevbesini kabul eder."³

Konunun Açıklaması:

Tevbenin şartları vardır. Tevbe eden kimse bu şartları yerine getirip gerçekleştirirse, Allah'ın izniyle tevbesi kabul olunur. Bu sebeple insanın, ölümünü görmedikçe, öldüğü kesinleşmedikçe, canı boğazına dayanmadıkça veya güneş battığı yerden doğmadıkça veyahut da insanlar kıyâmetin koptuğundan emin olmadıkça, tevbe kabul edilir.

Konudan Çıkarılan Hükümler:

1. Ölüm gelmeden ve can boğaza dayanmadan önce olması, tevbenin şartlarından biridir.
2. Güneşin battığı yerden çıkmasından önce olması, tevbenin şartlarından biridir. Çünkü güneş battığı yerden çıktığında ameller sona erer ve tevbe kabul edilmez.
3. İşlediği günaha samimi bir şekilde tevbe ettikten sonra tekrar dönen kimsenin ilk tevbesi kabul olunur, fakat bir daha tevbe etmesi gerekir.

¹ Allah Teâlâ'nın elini uzatmasından kastedilen şey; tevbe edenin tevbesini kabul etmesidir.

² Müslim; hadis no: 2760.

³ Tirmizî; hadis no: 3531. Tirmizî; "Hadis hasendir" demiştir. İbn-i Mâce; hadis no: 3407. Elbânî, "Sahihul-Câmi"; hadis no: 1309'da "Hadis sahihtir" demiştir.